

**Metodologia wyliczenia stawek jednostkowych
w projektach w zakresie wsparcia utrzymania działalności
w sytuacji nagłego niedoboru lub braku płynności
mikro, małych i średnich przedsiębiorstw
w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020**

Zgodnie z ramowym planem z Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 metodologia wyliczenia stawek jednostkowych musi mieć konkretne elementy:

- a) *szczegółowy zakres oraz cenę jednostkową stawki, - patrz rozdział 1.1 oraz 1.2*
- b) *wskazanie typów operacji, do których zastosowanie ma stawka jednostkowa, - patrz Wstęp*
- c) *opis i definicję wskaźnika rozliczającego stawkę jednostkową, - patrz rozdział 1.3*
- d) *źródło danych użytych do kalkulacji stawki jednostkowej, załączone dane źródłowe, miejsce ich przechowywania oraz wskazanie okresu, którego te dane dotyczą – patrz rozdział 1.2 oraz rozdział 1.4 oraz załącznik 1 i 2*
- e) *uzasadnienie, dlaczego proponowana metoda kalkulacji jest odpowiednia dla danej stawki jednostkowej – patrz rozdział 1.4*
- f) *opis sposobu kalkulacji stawki, w tym jakie przyjęto założenia w zakresie jakości lub ilości danych, a jeżeli to możliwe, także dowody statystyczne lub porównania,- patrz rozdział 1.2 oraz załącznik 1 i 2*
- g) *informacje o dochodach, które mogą powstać w związku z zastosowaniem stawki jednostkowej oraz czy dochody te zostały uwzględnione przy kalkulacji wysokości stawki jednostkowej, - patrz Wstęp*
- h) *informacje, w jaki sposób zapewniono, że tylko wydatki kwalifikowalne uwzględniono w ramach stawki jednostkowej, - patrz rozdział 1.1 oraz rozdział 1.4*
- i) *poziom cross-finansingu i zakupu środków trwałych objętych stawką, - patrz Wstęp*
- j) *sposób weryfikacji i rodzaj dokumentów potwierdzających wykonanie stawki jednostkowej, - patrz rozdział 1.3*
- k) *opis ryzyka związanego z wprowadzeniem stawki jednostkowej – patrz rozdział 2*

Spis treści

Wstęp	3
Wskazanie typów operacji, do których zastosowanie ma uproszczona metoda rozliczania wydatków oraz wymaganych informacji odnośnie do wydatków kwalifikowalnych	3
1. Stawki uproszczone na wsparcie utrzymania działalności w sytuacji nagłego niedoboru lub braku płynności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw	7
1.1 Szczegółowy zakres stawki jednostkowej	7
1.2 Wysokość stawki jednostkowej oraz wysokość wsparcia	11
1.3 Opis i definicja wskaźnika rozliczającego przyjęte stawki jednostkowe oraz sposób weryfikacji/dokumenty potwierdzające ich osiągnięcie.....	13
1.4. Opis sposobu kalkulacji stawek, w tym założenia w zakresie jakości lub ilości danych. Uzasadnienie, dlaczego proponowana kalkulacja jest odpowiednia dla danych stawek jednostkowych. Źródło danych użytych do kalkulacji stawek jednostkowych, załączone dane źródłowe, miejsce ich przechowywania oraz wskazanie okresu, którego te dane dotyczą	14
2 Opis ryzyka związanego z wprowadzeniem stawki jednostkowej	15
3 Indeksacja stawek jednostkowych	16
Wykaz załączników do metodologii	17

Wstęp

Aktualna sytuacja wynikająca ze skutków pandemii COVID-19 w 2020 r. wpływa negatywnie na sytuację przedsiębiorstw, w tym w szczególności sektora MŚP. Przedsiębiorstwa na skutek braku możliwości lub istotnych ograniczeń prowadzenia działalności utraciły i nadal tracą istotną część przychodów. Powoduje to straty finansowe i ryzyko utraty płynności finansowej w związku z brakiem wpływów operacyjnych. Konsekwencją tych zjawisk jest zagrożenie upadłością przedsiębiorstw, w szczególności tych mniejszych borykających się z większymi problemami finansowymi, utratą miejsc pracy i notowany znaczny wzrost bezrobocia rejestrowanego począwszy od kwietnia 2020 r. .

Konieczne jest przyjęcie rozwiązań umożliwiających wsparcie przedsiębiorców w związku z COVID-19, w szczególności tych, których sytuacja pogorszyła się w związku z epidemią, poprzez alokowanie w większym zakresie wsparcia dotacyjnego dla przedsiębiorców na bieżące funkcjonowanie w obecnej sytuacji. Wsparcie takie musi zostać udzielone najszybciej, jak jest to możliwe, aby adekwatnie zaadresować potrzeby.

Mając na uwadze powyższe, przygotowano propozycję jednolitego wsparcia dotacyjnego na finansowanie kapitału obrotowego dla MŚP. Wsparcie to ma być wdrażane na tych samych zasadach w krajowych i regionalnych programach operacyjnych, w sposób prosty do zastosowania dla przedsiębiorców i instytucji udzielających wsparcia.

Mając na celu wyżej opisany charakter wsparcia, zasadnym jest zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków w postaci stawek jednostkowych. Niniejsza metodologia została przygotowana zgodnie z postanowieniami sekcji 6.6.1 pkt 6 lit. a-k Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 i spełnia wymogi Wytycznych EGESIF w sprawie kosztów uproszczonych EGESIF_14-0017-final 6/10/2014¹ .

Wskazanie typów operacji, do których zastosowanie ma uproszczona metoda rozliczania wydatków oraz wymaganych informacji odnośnie do wydatków kwalifikowalnych

Uproszczona metoda rozliczania wydatków (stawka jednostkowa) opracowana w niniejszej metodologii będzie miała zastosowanie w projektach polegających na udzielaniu wsparcia z przeznaczeniem na **wsparcie utrzymania działalności gospodarczej w sytuacji nagłego niedoboru lub braku płynności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw** – zgodnie

¹ Guidance on Simplified Cost Options (SCOs): Flat rate financing, Standard scales of unit costs, Lump sums (UNDER ARTICLES 67 AND 68 OF REGULATION (EU) No 1303/2013, ARTICLE 14(2) – (4) OF REGULATION (EU) No 1304/2013 AND ARTICLE 19 OF REGULATION (EU) No 1299/2013)

z rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 773) na bazie pkt 3.1 Komunikatu KE „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” (19.3.2020 r. C(2020)).

Wsparcie ma być przeznaczone na finansowanie kapitału obrotowego. Kwota dofinansowania projektu obejmie wyłącznie stawki jednostkowe. Poza stawkami jednostkowymi nie przewiduje się możliwości dofinansowania innych kosztów projektu. Tym samym wydatkami kwalifikowalnymi w ramach wsparcia są koszty związane z finansowaniem kapitału obrotowego i funkcjonowania przedsiębiorstwa, i te wydatki rozliczane będą poprzez stawki jednostkowe.

Nie przewiduje się innych wydatków kwalifikowalnych w ramach wsparcia z EFRR, w tym wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu. Przedsiębiorca składając wniosek o dofinansowanie projektu będzie składał oświadczenie wskazujące na ewentualne inne źródła uzyskania wsparcia, w tym ze środków UE, na takie same wydatki jak w niniejszym instrumencie wsparcia (w kontekście podwójnego finansowania tych samych kosztów) lub też brak takich źródeł.

Zgodnie z przyjętymi założeniami przyznawana pomoc stanowi wsparcie w utrzymaniu działalności przedsiębiorstwa, w tym utrzymanie płynności finansowej, nie należy zatem zakładać, że wsparcie takie będzie generowało dochód, który powinien być uwzględniany przy kalkulowaniu założeń i wysokości wsparcia. Ustanowiona metodologia stawek jednostkowych zgodnie z założeniem zapewnia, że wsparcie jest udzielane w wysokości odpowiadającej bieżącym potrzebom uzupełnienia kapitału obrotowego przedsiębiorstw w związku z zagrożeniem utraty płynności finansowej, i nie generuje korzyści ponad oczekiwane pożądane rezultaty. Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do kapitału obrotowego².

Możliwość finansowania kapitału obrotowego przewiduje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/460 z dnia 30 marca 2020 r.³, tak zwana Inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ww. rozporządzeniem, w rozporządzeniu (UE) nr 1301/2013⁴ dopuszczono możliwość wspierania ze środków EFRR finansowania kapitału

² Kapitał obrotowy stanowi nadwyżkę aktywów obrotowych nad zobowiązaniami krótkoterminowymi.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/460 z dnia 30 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013 oraz (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do szczególnych środków w celu uruchomienia inwestycji w systemach ochrony zdrowia państw członkowskich oraz w innych sektorach ich gospodarek w odpowiedzi na epidemię COVID-19 (Inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa)

⁴ Rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie EFRR i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006; rozszerzenie brzmienia art. 3 ust. 1 poprzez dodanie akapitu w brzmieniu: „*Ponadto EFRR może wspierać*

obrotowego w MŚP w razie konieczności jako środek tymczasowy w celu zapewnienia skutecznej reakcji na kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego.

Forma wsparcia: dotacja⁵.

Wysokość wsparcia: do 800 000 EUR na jednego przedsiębiorcę, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 773) wydanym na bazie komunikatu Komisji C(2020) 1863.

Odbiorcy wsparcia: przedsiębiorstwa, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia 651/2014, to jest odpowiednio mikro, małe przedsiębiorstwa i średnie przedsiębiorstwa oraz osoby prowadzące działalność na własny rachunek, które spełniają łącznie następujące warunki:

- a) nie znajdowały się w trudnej sytuacji w dniu 31 grudnia 2019 r. (w rozumieniu art. 2 pkt 18 Rozporządzenia nr 651/ 2014),
- b) w związku wystąpieniem pandemii COVID-19 znalazły się w sytuacji nagłego niedoboru lub nawet braku płynności finansowej,
- c) odnotowały spadek obrotów o co najmniej 30%⁶ w dowolnym miesiącu po 1 lutego 2020 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca lub analogicznego miesiąca ubiegłego roku w związku zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19,
- d) prowadziły działalność gospodarczą na dzień 31 grudnia 2019 r.,
- e) na dzień 31 grudnia 2019 r. lub na dzień udzielenia wsparcia przedsiębiorca nie zalegał z płatnościami podatków i składek na ubezpieczenia społeczne, przy czym: (i) rozłożenie płatności na raty lub jej odroczenie, lub (ii) zaleganie z płatnościami podatków i składek na ubezpieczenia społeczne nieprzekraczające trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej, nie jest uznawane za zaległość.⁷

finansowanie kapitału obrotowego w MŚP w razie konieczności jako środek tymczasowy w celu zapewnienia skutecznej reakcji na kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego

⁵ Zgodnie z pkt 3.1 Komunikatu KE „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”, Bruksela, dnia 19.3.2020 r. C(2020) 1863 final.

⁶ Dla zapewnienia demarkacji z instrumentami finansowymi zdecydowano o wyznaczeniu minimalnego progu spadku obrotów, tym samym uznając że przedsiębiorstwa, które w mniejszym stopniu zostały dotknięte skutkami COVID-19 skorzystają ze wsparcia zwrotnego z przeznaczeniem na kapitał obrotowy. Próg 30% spadku obrotów analogiczny do instrumentu wsparcia ze środków FP.

⁷ Warunek analogiczny jak w Tarczy Finansowej PFR. Rozłożenie płatności podatków i składem na raty, odroczenie płatności, znikome zadłużenie: Rozłożenie płatności na raty lub jej odroczenie bądź zaleganie z płatnościami podatków i składek na ubezpieczenia społeczne nieprzekraczające trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora

Zgodnie z przyjętymi założeniami, przedsiębiorcy mikro i mali będą mogli uzyskać wsparcie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, a przedsiębiorcy o statusie średnich przedsiębiorstw będą mogli uzyskać wsparcie ze środków programów krajowych, to jest odpowiednio PO Inteligentny Rozwój i PO Polska Wschodnia. Kwestie te będą szczegółowo zaadresowane w dokumentach określających zakres i warunki wsparcia (odpowiednio – kryteria dla wsparcia dotacyjnego, wnioski o dofinansowanie, regulamin naboru).

1. Stawki uproszczone na wsparcie utrzymania działalności w sytuacji nagłego niedoboru lub braku płynności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

1.1 Szczegółowy zakres stawki jednostkowej

Przedsiębiorca ubiegający się o wsparcie utrzymania działalności w sytuacji nagłego niedoboru lub braku płynności będzie uprawniony do uzyskania wsparcia na finansowanie kapitału obrotowego.

Kapitał obrotowy (inaczej kapitał pracujący) stanowi nadwyżkę aktywów obrotowych nad zobowiązaniami krótkoterminowymi, czyli:

$$\text{kapitał obrotowy} = \text{aktywa obrotowe} - \text{zobowiązania krótkoterminowe},$$

gdzie:

- **aktywa obrotowe** zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości to ta część aktywów jednostki, które w przypadku:
 - a) aktywów rzeczowych – są przeznaczone do zbycia lub zużycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub w ciągu normalnego cyklu operacyjnego właściwego dla danej działalności, jeżeli trwa on dłużej niż 12 miesięcy,
 - b) aktywów finansowych – są płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia, albo stanowią aktywa pieniężne,
 - c) należności krótkoterminowych – obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego,
 - d) rozliczeń międzyokresowych – trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.
- **zobowiązania krótkoterminowe** to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

W składzie kapitału obrotowego przedsiębiorstwa mogą znaleźć się tylko te aktywa, które znajdują się w firmie krócej niż 12 miesięcy.

Kapitał obrotowy pełni istotną rolę w utrzymaniu bieżącej płynności finansowej firmy. Służy on bieżącemu finansowaniu działalności przedsiębiorstwa. Jest szczególnie istotny, gdy kontrahenci zalegają z płatnościami lub gdy przedsiębiorca ma problemy ze zbyciem (sprzedażą) swoich towarów/usług.

Wysokość zapotrzebowania na kapitał obrotowy jest mocno uzależniona od sytuacji rynkowej firmy. W czasie epidemii COVID-19, kiedy przedsiębiorstwa prowadzą działalność

przy znacznych ograniczeniach lub też część z nich nie może prowadzić tej działalności bez zakłóceń, ma problem z regulowaniem swoich zobowiązań lub problemy ze sprzedażą swoich towarów/usług, zapotrzebowanie na finansowanie kapitału obrotowego jest nieporównanie większe niż w „normalnych” warunkach rynkowych, a wsparcie firm w finansowaniu tego kapitału stanowi istotną, a przypadku niektórych firm - może stanowić jedyną możliwość utrzymania się tych firm na rynku. Dlatego, ustawodawca unijny przyjął rozporządzenie 2020/460.

Wsparcie na finansowanie kapitału obrotowego ma służyć poprawie płynności finansowej przedsiębiorstw dotkniętych skutkami epidemii COVID-19.

Wsparcie będzie rozliczane i przyznawane w oparciu o stawkę jednostkową wyliczoną jako stawka na finansowanie kapitału obrotowego (KO) w ujęciu miesięcznym w odniesieniu do trzech następujących po sobie miesięcy kalendarzowych bieżącego funkcjonowania przedsiębiorstwa wskazanych przez przedsiębiorcę we wniosku o dofinansowanie.

Zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków powoduje, iż koncentrujemy się na realizacji celu, jakim jest utrzymanie działalności przedsiębiorstw, a nie weryfikacji wydatków faktycznie poniesionych przez te przedsiębiorstwa.

Stawka jednostkowa powinna być adekwatna do zakresu wsparcia, tym samym przy finansowaniu kapitału obrotowego opieramy się na danych umożliwiających wyliczenie skali kapitału obrotowego, jak również powinna uwzględniać wielkość firmy.

Stawka jednostkowa jest wyliczana z uwzględnieniem poniższego:

- A. Ogólnodostępne dane statystyczne umożliwiają pozyskanie danych bilansowych przedsiębiorstw małych i średnich, prowadzących księgi rachunkowe, między innymi w zakresie aktywów obrotowych i zobowiązań krótkoterminowych. Z uwagi na ograniczone obowiązki sprawozdawcze dla mikroprzedsiębiorstw, dane statystyczne ogólnodostępne nie umożliwiają kalkulacji kapitału obrotowego w tym sektorze, dlatego – uwzględniając efekty skali - zasadne jest przyjęcie stawki dla firmy mikro w wysokości analogicznej jak dla firmy małej.
- B. Wsparcie zgodnie z założeniami ma być przyznawane na ograniczony okres czasu. Jakkolwiek dane wymienione w pkt A dotyczą wartości globalnych wg stanu na dany dzień bilansowy, to wychodząc od definicji tych danych odnoszą się one do okresu 12 miesięcy – aktywa obrotowe przeznaczone są do zbycia lub zużycia lub stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, zobowiązania krótkoterminowe są wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, również w definicji kapitału obrotowego znajdujemy odniesienie do 12 miesięcy. Uwzględnianie całości kwot wg stanu na dzień bilansowy do kalkulacji stawki byłoby nieuprawnione, dlatego dane te sprowadzamy do wartości miesięcznych. Podejście to zakłada, iż od dnia bilansowego w ciągu roku nie pojawią się nowe aktywa

obrotowe ani nowe zobowiązania krótkoterminowe, biorąc jednak pod uwagę krótkotrwałość wsparcia, zasadne wydaje się przyjęcie takiego założenia.

- C. Stawka jednostkowa na finansowanie kapitału obrotowego dla przedsiębiorcy powinna uwzględniać wielkość przedsiębiorstwa. Odzwierciedleniem wielkości przedsiębiorstwa jest zatrudnienie⁸ (liczba etatów w oparciu ekwiwalent pełnego czasu pracy FTE). Dlatego stawka jednostkowa na daną firmę powinna być funkcją zatrudnienia (etatów), czyli FTE. FTE to termin oznaczający jednostkę, według której współczynnik zaangażowania lub zdolności pracownika jest przeliczany na 100% zdolności, czyli jest to odpowiednik pełnych etatów.

Na potrzeby kalkulacji FTE należy uwzględnić liczbę osób związanych z przedsiębiorcą stosunkiem pracy⁹ w przeliczeniu na pełne etaty zgodnie z ustawowym czasem pracy¹⁰ (z wyłączeniem pracowników przebywających na urloпах macierzyńskich, urloпах na warunkach urloпу macierzyńskiego, urloпах ojcowskich, urloпах rodzicielskich i urloпах wychowawczych, a także zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego)¹¹, jak również samozatrudnionych¹², wg stanu na moment składania wniosku o dofinansowanie.

W przypadku samozatrudnionych FTE=1.

- D. Mając na uwadze, iż stawka ma być funkcją stanu zatrudnienia, zasadne jest sprowadzenie danych wskazanych w pkt A w przeliczeniu na zatrudnionego. Biorąc jednak pod uwagę fakt, iż dane statystyczne dla firm prowadzących księgi rachunkowe nie uwzględniają zatrudnienia w tych firmach, zawierają tylko dane dotyczące liczby pracujących, przeliczenie następuje z wykorzystaniem liczby

⁸ Zgodnie z definicją stosowaną w statystyce publicznej, przeciętne zatrudnienie to średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

⁹ Jeśli właściciel jest pracownikiem firmy, jest uwzględniany w kalkulacji.

¹⁰ Ustawowy czas pracy stanowi podstawową normę czasu pracy. Obecnie w Kodeksie Pracy występują następujące normy czasu pracy (w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy):

- dobową, która nie powinna przekraczać 8 godzin,
- średniotygodniową, która nie powinna przekraczać w przyjętym okresie rozliczeniowym 40 godzin,
- łączną tygodniową, obejmującą pracę w normalnym czasie pracy i w godzinach nadliczbowych, która przeciętnie w tygodniu w przyjętym okresie rozliczeniowym nie może przekraczać 48 godzin.

¹¹ Zgodnie z art. 109 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej „Średnioroczne zatrudnienie określa się w przeliczeniu na pełne etaty. „ oraz „Przy obliczaniu średniorocznego zatrudnienia nie uwzględnia się pracowników przebywających na urloпах macierzyńskich, urloпах na warunkach urloпу macierzyńskiego, urloпах ojcowskich, urloпах rodzicielskich i urloпах wychowawczych, a także zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego.” Na potrzeby metodologii uwzględniamy analogiczny sposób liczenia etatów, z tym że nie średnioroczny, ale na moment składania wniosku.

¹² Z uwagi na fakt, iż samozatrudnieni stanowią istotny odsetek w strukturze przedsiębiorstw w Polsce (1,3 mln), powinni zostać objęci wsparciem analogicznie jak pozostałe firmy z sektora MŚP.

pracujących¹³. Biorąc pod uwagę, iż liczba pracujących jest wyższa od zatrudnienia, nie ma ryzyka, iż stawka zostanie przeszacowana. Jednocześnie przeliczenie nastąpi w oparciu o dane relewantne w stosunku do siebie.

- E. Zgodnie z opinią PKPP Lewiatan¹⁴, "kluczowe jest zastosowanie vFTE, które gwarantuje relatywnie większe środki mniejszym podmiotom, promuje zatrudnienie w oparciu umowy kodeksowe¹⁵ oraz ogranicza możliwość sztucznego podnoszenia wysokości grantu przez zatrudnienie wielu osób na niepełny etat", dlatego stawka jednostkowa nie powinna być wynikiem prostego iloczynu z FTE, tylko przelicznik powinna stanowić liczba miesięcy oraz vFTE - pozwoli nam to uwzględnić efekty skali (przyrost kwot z każdym etatem nie jest arytmetyczny).

Uwzględniając powyższe stawka jednostkowa jest kalkulowana w oparciu o dane statystyczne i jest funkcją zatrudnienia opartego na ekwiwalencie pełnego czasu pracy:

$$\text{stawka jednostkowa KO} = (\text{AO-ZK})/12/P \times \text{vFTE}$$

gdzie:

KO – stawka jednostkowa na finansowanie KO w firmie na 1 miesiąc

AO – aktywa obrotowe

ZK – zobowiązania krótkoterminowe

P – liczba pracujących

FTE – zatrudnienie w firmie w przeliczeniu na pełne etaty

Tak skalkulowana stawka powoduje, iż wsparcie udzielane przy jej zastosowaniu nie obejmuje wynagrodzeń, które są przedmiotem wsparcia w ramach innych instrumentów

¹³ Zgodnie z definicją stosowaną w statystyce publicznej, pracujący to osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód.

Do pracujących zalicza się:

1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);

2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:

a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2002—2009;

b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;

3) osoby wykonujące pracę nakładczą;

4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);

5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);

6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

¹⁴ Pismo PKPP Lewiatan do MFIPR z dnia 28 kwietnia 2020 r. znak KL/201/132/SB/2020

¹⁵ W kontekście promowania zatrudnienia w oparciu o umowy kodeksowe, przez umowy kodeksowe należy rozumieć umowy zawarte na podstawie kodeksu pracy.

dostępnych na rynku (np. ze środków Funduszu Pracy). Wynagrodzenia stanowiące element zobowiązań krótkoterminowych zostały odjęte od całkowitej kwoty aktywów obrotowych. Tym samym, nie ma konieczności weryfikacji, czy dany podmiot ubiegał się o wsparcie na wynagrodzenia, nie ma również ryzyka, iż dany podmiot otrzyma dwukrotnie wsparcie na te same wydatki (podwójne finansowanie wydatków). Jednocześnie przelicznik zastosowany w stawce w postaci \sqrt{FTE} zapewnia, iż wsparcie nie jest wprost proporcjonalne do wielkości zatrudnienia.

1.2 Wysokość stawki jednostkowej oraz wysokość wsparcia

Kalkulacja stawki jest oparta na danych statystycznych w zakresie bilansowych wyników finansowych firm prowadzących księgi rachunkowe za 2018 rok na podstawie publikacji *Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018* (tabl. 31 i 32) dostępnej na stronie:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/bilansowe-wyniki-finansowe-podmiotow-gospodarczych-w-2018-roku,10,13.html>

Tabele stanowiące źródło danych do kalkulacji stawki zawarto w załączniku 1 i 2 do niniejszej metodologii.

Wg stanu na dzień 4 maja 2020 r., dane za rok 2018 są najbardziej aktualnymi dostępnymi danymi statystycznymi.

Z uwagi na brak danych statystycznych dotyczących zatrudnienia w firmach jedynie na podstawie Kodeksu pracy, przyjęto do kalkulacji stawki jednostkowej dla danego rodzaju firmy (mikro, mały, średni) liczbę pracujących¹⁶ prezentowaną w danych publikowanych przez GUS. Z uwagi na fakt, iż dane GUS prezentują szerszą definicję pracujących, dając wyższą wartość liczbową niż w przypadku zatrudnienia jedynie na podstawie Kodeksu pracy, ich zastosowanie w poniższej kalkulacji gwarantuje, że otrzymane stawki nie są zawyżone.

Kalkulacja stawki jednostkowej

a) Stawka dla firmy mikro i małej

Aktywa obrotowe w mln zł¹⁷: 200 096,8 mln zł

Zobowiązania krótkoterminowe w mln zł¹⁸: 129 366,3 mln zł

¹⁶ Dane dla firm małych i średnich prowadzących księgi rachunkowe – źródło: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 31. Przychody, koszty i wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r. Do pracujących w ujęciu GUS zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, tj. umowy o pracę, powołania, mianowania lub wyboru (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo); pracodawców i pracujących na własny rachunek: właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) oraz osoby pracujące na własny rachunek; agentów; osoby wykonujące pracę nakładczą; członków spółdzielni produkcji rolniczej – to nie tylko etaty na umowę o pracę ale też samozatrudnieni i współpracownicy.

¹⁷Dane dla firm małych i średnich prowadzących księgi rachunkowe – źródło: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 32 Wybrane aktywa i pasywa przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r.

Liczba pracujących¹⁹: 751 323 osób

$$\text{stawka jednostkowa na finansowanie KO dla małej firmy na 1 miesiąc} = \\ (200\,096,8 - 129\,366,3) * 1\,000\,000 / 12 / 751\,323 \times \text{VFTE} = 7\,845,11 \text{ zł} \times \text{VFTE}$$

Z uwagi na ograniczone obowiązki sprawozdawcze mikroprzedsiębiorstw i brak obowiązku prowadzenia przez nie ksiąg rachunkowych, w statystyce publicznej nie ma dostępnych danych umożliwiających wyliczenie stawki dla tego sektora. Biorąc pod uwagę efekty skali i fakt, iż przy większej skali działalności i zatrudnienia kwota bazowa jest co do zasady relatywnie niższa, należy przyjąć, że stawka wynikająca z obliczeń dla firm małych może być zastosowana również w przypadku firm mikro. Tym samym, przyjmując dla mikroprzedsiębiorstw stawkę w wysokości skalkulowanej dla małych i średnich firm nie ma ryzyka, iż stawka ta będzie za wysoka.

$$\text{stawka jednostkowa na finansowanie KO przez 1 miesiąc dla firmy mikro- i małej} \\ = 7\,845,11 \text{ zł} \times \text{VFTE}$$

b) Stawka dla firmy średniej

Aktywa obrotowe w mln zł²⁰: 331 588,8 mln zł

Zobowiązania krótkoterminowe w mln zł²¹: 216 203,8 mln zł

Liczba pracujących²²: 1 538 958 osób

Kalkulacja stawki w stosunku do średnich firm w oparciu tylko o dane statystyczne powoduje, iż niespełnione jest podstawowe założenie, iż w wartościach bezwzględnych wielkość wsparcia powinno wzrastać wraz z wielkością przedsiębiorstwa. Zastosowanie wprost stawki wynikającej z danych statystycznych oznaczałoby, że średnia firma przy większym zatrudnieniu otrzymywałaby wsparcie kwotowo niższe aniżeli firma mała. Dlatego w przypadku średnich firm zasadna jest korekta stawki poprzez oparcie jej na rozwiązaniu analogicznym na wzór progresji podatkowej. W efekcie:

$$\text{stawka jednostkowa na finansowanie KO przez 1 miesiąc dla firmy średniej} \\ = 54\,915,77 \text{ zł} + [(331\,588,8 - 216\,203,8) * 1\,000\,000 / 12 / 1\,538\,958] \times \text{v(FTE-49)} \\ = 54\,915,77 + 6\,248,00 \text{ zł} \times \text{v(FTE-49)}$$

¹⁸ jw

¹⁹ Dane dla firm małych i średnich prowadzących księgi rachunkowe – źródło: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 31. Przychody, koszty i wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r.

²⁰ Dane dla firm małych i średnich prowadzących księgi rachunkowe – źródło: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 32 Wybrane aktywa i pasywa przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r.

²¹ jw

²² Dane dla firm małych i średnich prowadzących księgi rachunkowe – źródło: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 31. Przychody, koszty i wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r.

Wnioskodawca będzie mógł się ubiegać na finansowanie kapitału obrotowego na okres maksymalnie 3 miesięcy.

Zatem:

maksymalna kwota wsparcia = stawka jednostkowa x 3,

gdzie 3 to liczba miesięcy, którą wnioskodawca uwzględnia przy ubieganiu się o wsparcie na finansowaniu kosztów utrzymania działalności.

Przykładowo, jeśli liczba pełnych etatów w małej firmie wynosi 6, to stawka jednostkowa wynosi:

$$7\,845,11 \text{ zł} \times 6 \times 3 = 57\,649,56 \text{ zł}$$

Stawki jednostkowe przedstawiono w załączniku 3 do niniejszej metodologii.

1.3 Opis i definicja wskaźnika rozliczającego przyjęte stawki jednostkowe oraz sposób weryfikacji/dokumenty potwierdzające ich osiągnięcie

Stawka jednostkowa KO obejmuje koszt finansowania KO przez 1 miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie stawki jest dokonywane na podstawie liczby miesięcy utrzymanej działalności przedsiębiorstwa, przy czym za utrzymanie funkcjonowania przedsiębiorstwa rozumie się prowadzenie działalności gospodarczej.

Zawieszenie działalności firmy, o którym mowa w art. 22-24 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. 2018 poz. 646 z późn. zm.), otwarcie likwidacji lub otwarcie postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego przedsiębiorcy, jak również zawieszenie działalności jest traktowane jako zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej.

wskaźnik rozliczający stawkę jednostkową na finansowanie KO: liczba miesięcy utrzymania działalności przedsiębiorstwa

Spełnienie powyższych warunków/ rozliczenie stawki będzie weryfikowane na podstawie rejestrów online CEIDG (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej - <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx>) lub KRS (Krajowy Rejestr Sądowy - <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>), w odniesieniu do 3 miesięcznego okresu, na jaki udzielono wsparcia.

Przy utrzymaniu działalności przez okres co najmniej 3 miesięcy kalendarzowych licząc od następnego miesiąca, w którym złożono wniosek o dofinansowanie, przedsiębiorca zachowuje prawo do pełnej kwoty wsparcia. Przy utrzymaniu działalności przez okres krótszy niż 3 miesiące kalendarzowe przedsiębiorca ma prawo do zachowania wsparcia w kwocie równej stawce za każdy 1 pełny miesiąc kalendarzowy utrzymania działalności.

W sytuacji gdy na podstawie weryfikacji czy kontroli stwierdzony zostanie brak faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej, dofinansowanie podlega zwrotowi za miesiące kiedy działalność nie była faktycznie prowadzona.

1.4. Opis sposobu kalkulacji stawek, w tym założenia w zakresie jakości lub ilości danych. Uzasadnienie, dlaczego proponowana kalkulacja jest odpowiednia dla danych stawek jednostkowych. Źródło danych użytych do kalkulacji stawek jednostkowych, załączone dane źródłowe, miejsce ich przechowywania oraz wskazanie okresu, którego te dane dotyczą.

Na potrzeby szacowania stawki jednostkowej będącej podstawą kalkulacji wsparcia, a potem rozliczenia wsparcia na finansowanie kapitału obrotowego analizowano kilka wariantów zakresu danych. Ostatecznie, mając na uwadze adekwatność danych stanowiących podstawę do wyliczenia stawki do zakresu wsparcia, które będzie przyznawane i rozliczane w oparciu o stawkę, do kalkulacji użyto danych statystycznych dotyczących aktywów obrotowych, zobowiązań krótkoterminowych i liczby pracujących w firmach prowadzących księgi rachunkowe.

Dane źródłowe do kalkulacji stawki pochodzą z ogólnodostępnej statystyki publicznej – pochodzą z tabel załączonych do publikacji *Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 (tabl. 31 oraz 32)* dostępnej na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-niefinansowe/bilansowe-wyniki-finansowe-podmiotow-gospodarczych-w-2018-roku,10,13.html>

Oparcie sposobu obliczenia stawek jednostkowych w odniesieniu do finansowania bieżącej działalności przedsiębiorstw doświadczających znacznych trudności w funkcjonowaniu w związku z konsekwencjami aktualnej sytuacji epidemiologicznej na danych statystycznych GUS i wyliczeniu na tej podstawie potrzeb w zakresie kapitału obrotowego jest działaniem uzasadnionym. Dane referencyjne pochodzą ze statystyki publicznej, są zweryfikowane i mierzalne.

Podsumowując, proponowany sposób dojścia do danych użytych do wyliczenia stawki oraz ograniczenie zakresu wsparcia do kosztów kapitału obrotowego z wyłączeniem bezpośredniego odniesienia do kosztów wynagrodzenia (przyjęta stawka jednostkowa nie będzie pochodną wynagrodzeń) zapewnia linię demarkacyjną pomiędzy działaniami finansowanymi z EFS przez Fundusz Pracy a dotacjami na kapitał obrotowy finansowanymi z EFRR.

Jednocześnie przeprowadzony zakres analiz, konsultacji i korekt wprowadzonych do sposobu obliczenia stawki jednostkowej zapewnia, że stawka spełnia wszystkie wymogi dla możliwości jest zastosowania zgodnie z przepisami art. 67(1)(b) CPR

2 Opis ryzyka związanego z wprowadzeniem stawki jednostkowej

Identyfikuje się następujące ryzyka związane z wprowadzeniem stawki jednostkowej:

- brak znajomości i zrozumienia uproszczonych metod rozliczania wydatków przez przedsiębiorców korzystających ze wsparcia

To ryzyko zostało w praktyce zminimalizowane poprzez przyjętą konstrukcję stawki jednostkowej, gdzie przedsiębiorca nie jest zobowiązany do przedstawiania własnych danych historycznych wymagających kalkulacji stawki. Kwestią odrębną pozostaje, czy przedsiębiorcy w sposób prawidłowy wypełnią dane wymagane do wyliczenia kwoty wsparcia oraz przyznania wsparcia, jednak te ryzyka nie odnoszą się bezpośrednio do proponowanego sposobu rozliczania wsparcia za pomocą stawki jednostkowej.

- brak znajomości i zrozumienia uproszczonych metod rozliczania wydatków w instytucjach zaangażowanych w udzielanie wsparcia

To ryzyko ocenia się jako niskie i odpowiednio zaadresowane. Przyjęcie jednolitej stawki jednostkowej odpowiednio zweryfikowanej i uzasadnionej oraz poddanej konsultacji odpowiednich organów krajowych i unijnych powoduje, że instytucje udzielające wsparcia otrzymują do zastosowania prosty uniwersalny produkt. Zasady wdrażania stawki jednostkowej są takie same w ramach wszystkich PO.

- podwójne finansowanie tych samych wydatków związane w szczególności z potencjalną możliwością pozyskiwania środków publicznych z różnych źródeł - w celu poprawy płynności finansowej przedsiębiorstwa

Elementem minimalizacji tego ryzyka jest przyjęty sposób wyliczania stawki jednostkowej, który nie uwzględnia kosztów wynagrodzeń, co zapewnia demarkację ze wsparciem udzielanym ze środków Funduszu Pracy. Ponadto, w procesie ubiegania się o wsparcie wymagane będzie złożenie przez przedsiębiorcę oświadczenia, zgodnie z którym nie ubiega się on o finansowanie ze środków publicznych w zakresie przewidzianym w niniejszym instrumencie wsparcia na te same koszty (w kontekście unikania podwójnego finansowania). Kolejnym elementem zapobiegającym potencjalnym nadużyciom jest obowiązek wynikający z przepisów wspólnotowych stanowiących ramy prawne do udzielania wsparcia na poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw doświadczających problemów w związku ze stanem epidemii COVID-19²³, zgodnie z którym konieczne będzie publikowanie informacji o każdym przypadku pomocy udzielonej na podstawie ww. przepisów.

- udzielanie wsparcia nieuprawnionym przedsiębiorcom

²³ Komunikatu KE „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” (19.3.2020 r. C(2020)).

W odniesieniu do ryzyka odnoszącego się do prawidłowego wyznaczenia statusu przedsiębiorcy, wyznaczającego skalę oraz źródło wsparcia, przewidziano, że na etapie wnioskowania o wsparcie przedsiębiorca będzie musiał zidentyfikować się odpowiednio jako mikro, mały lub średni poprzez złożenie oświadczenia, a prawidłowość określenia statusu będzie weryfikowana na kolejnych etapach.

- brak wystarczających zasobów przedsiębiorstw do utrzymania płynności finansowej i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej pomimo uzyskanego wsparcia

Aby zminimalizować to ryzyko a jednocześnie nie obciążać nadmiernie instytucji przyznających wsparcie oraz beneficjentów pomocy konsekwencjami braku utrzymania działalności i weryfikacją powyższego, przyjęto model udzielania wsparcia i rozliczanie stawek za każdy miesiąc faktycznego prowadzenia działalności. W przypadku zawieszenia działalności lub jej zakończenia w bieżącym miesiącu, SSUC za ten miesiąc i kolejne – nie przysługuje.

Wsparcie jest udzielane z przeznaczeniem na kapitał obrotowy, tym samym nie będzie miało charakteru inwestycyjnego i nie będą miały do niego zastosowania przepisy dotyczące trwałości operacji odnoszących się do projektów inwestycyjnych w rozumieniu przepisów rozporządzeń UE. Tym samym odpowiednio na poziomie podmiotu udzielającego wsparcia (IZ/IP w systemie dotacyjnym) oraz przedsiębiorcy otrzymującego wsparcie, ewentualne obowiązki dotyczące okresu po zakończeniu finansowania będą odnosiły się do przechowywania dokumentów poświadczających prawidłowe udzielenie i rozliczenie wsparcia zgodnie z wymogami na etapie aplikowania odpowiednio dla celów ewentualnej kontroli czy monitorowania.

3 Indeksacja stawek jednostkowych

Nie przewiduje się indeksacji stawek. Zgodnie z aktualnymi ramami prawnymi możliwość udzielania wsparcia we wskazanym w metodologii zakresie i na wskazanych warunkach możliwa jest do 31 grudnia 2020 roku. Jeśli będą istniały przesłanki do udzielania analogicznego wsparcia po 31 grudnia 2020 roku wydaje się, że odpowiednim działaniem będzie przygotowanie nowej stawki na analogicznych zasadach jednak w odniesieniu do zaktualizowanych dostępnych na dany moment danych ze statystyk publicznych.

Wykaz załączników do metodologii

Załącznik 1: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 32 Wybrane aktywa i pasywa przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r.

Załącznik 2: Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych za rok 2018 - tabl. 31. Przychody, koszty i wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzących księgi rachunkowe według liczby pracujących w 2018 r.

Załącznik 3: Maksymalna kwota wsparcia w zależności od FTE oraz okresu utrzymania działalności przez przedsiębiorcę